

▲ Helmert Woudenberg als Sicco Mansholt en José Kuijpers als Henny Mansholt-Postel in de voorstelling 'Mansholt' die eerder te zien was op Erve Kagelink in Markvelde. © Agnes Booijink

Een zomer lang locatietheater in Twente: worstelen met het 'nieuwe normaal'

Meer dan ooit wil Tjeerd Bischoff theater maken over mensen die worstelen met maatschappelijke veranderingen. Twee van zijn voorstellingen zijn komend zomer (opnieuw) in Twente te zien: 'Mansholt' en 'Grond'. Dit keer in een extra grote tent. „Het thema is alleen maar actueler geworden.”

Marco Krijnsen 14-01-21, 10:00

Mansholt ging al in 2014 in première en is geïnspireerd op de gelijknamige minister en eurocommissaris van Landbouw, die op latere leeftijd spijt kreeg van zijn beleid van schaalvergroting en intensivering. Het stuk was boven verwachting succesvol. De 140 voorstellingen trokken in twee zomerseizoenen ruim 25.000 bezoekers.

Uit het reservaat van de stad

Voor Bischoff was de productie een eyeopener. „Met Mansholt zochten we bewust het platteland op. Het is een vlammend stuk over schaalvergroting. Dat moet je niet spelen in een schouwburg voor mensen die het allemaal met elkaar eens zijn. We zijn daarom naar boerenerven en schuren gegaan om een ander publiek te bereiken: boeren, plattelandsbewoners en natuurbeschermers, die nauw betrokken zijn bij het onderwerp. Het leverde prachtige discussies op. Spelen op locatie was een verademing voor mij. Als theatermaker uit de stad had ik het gevoel dat ik uit mijn eigen reservaat was gekomen.”

Mansholt haakt aan bij de problematiek die vooral op het platteland speelt, dacht Bischoff in eerste instantie. Maar het werd hem snel duidelijk dat het thema de gehele samenleving aangaat. De politieke discussies over de klimaatcrisis, het huidige stikstofdebat en de recente protestacties van boze boeren hebben dat gevoel nog versterkt. „Het systeem dat ons mede door Mansholt is opgelegd, is gebaseerd op schaalvergroting en groei. De grote vraag van deze tijd is of er grenzen aan de groei zijn. Kan de mens genoeg nemen met genoeg? Kunnen we de kiloknallers in de supermarkt nog langer accepteren? Met die vragen heeft iedereen te maken. Het stuk is eigenlijk nóg urgenter dan vijf jaar geleden. En hopelijk kan het ook helpen de grote kloof tussen stad en platteland kleiner te maken.”

Veilig en verantwoord

Mansholt moet dus in reprise, vinden ze bij Toneelgroep Jan Vos. Een tournee langs de theaters was al gepland voor begin 2020, maar kon door corona niet doorgaan. En dus gebeurt het ruim een jaar later alsnog. Buiten, zodat het veilig en verantwoord is. In een gloednieuwe extra grote tent, die moet worden bekostigd via crowdfunding. De huidige tent, die ook werd gebruikt bij de voorstelling Grond vorig jaar op landgoed Twickel, is te klein om uit de kosten te komen. Immers: vanwege de 1.5 metermaatregel kan de maximale capaciteit niet meer worden benut en mogen slechts 50 toeschouwers naar binnen. De grote tent biedt plaats aan 100 bezoekers, buiten Corona-tijd zelfs aan 300 mensen.

▲ Theatermaker Tjeerd Bischoff. © Annina Romita

Talkshow met Carola Schouten

Toneelgroep Jan Vos slaat dus komende zomer haar tent op in Twente. In mei en juni gaat Grond op herhaling, en wordt dan ook gespeeld in Groningen en Drenthe. Daarna is het de beurt aan Mansholt, die tot begin september te zien zal zijn op een nog te bepalen locatie in Twente. Nieuw is het randprogramma voorafgaand aan de voorstelling. Er komt een talkshow over de kringlooeconomie met een wekelijks wisselend bijpassend thema: energie, landbouw, industrie, buitenlandse handel en politiek. Journalist Margriet Brandsma ontvangt gasten uit de politiek, wetenschap. Ook is er een expositie over de in 1995 overleden Sicco Mansholt.

Maatschappelijke relevantie is een must voor theatermaker Tjeerd Bischoff. „De voorstellingen die we maken, gaan over veranderingen en hoe lastig het is om daarmee om te gaan. De worsteling, het achter je laten van iets wat is geweest, het verdriet. Dat zie je ook allemaal terug in de coronacrisis. Mijn drang om dit soort verhalen te vertellen is daardoor nóg sterker geworden.”

Crowdfundactie voor nieuwe tent

Om ook in coronatijd op locatie te kunnen spelen, wil Toneelgroep Jan Vos een grotere tent aanschaffen. Er kunnen dan per voorstelling honderd toeschouwers worden toegelaten, zonder beperkende maatregelen is dat zelfs driehonderd. De tent heeft een ruimere overkapping en een groter toneel. Tot nu toe is ruim 21.000 van de benodigde 30.000 euro opgehaald. Theatermaker Tjeerd Bischoff is hoopvol: „Het ziet er goed uit, maar er moet nog wel wat gebeuren om komende zomer in Twente te kunnen spelen.” De crowdfundactie loopt tot 20 januari. Meer informatie hierover en over een eventuele tegenprestatie in de vorm van een privévoorstelling, is verkrijgbaar op toneelgroepjanvos.nl.